İSLAM DÜNYASININ

EN BÜYÜK İKİNCİ EKONOMİSİ TÜRKİYE

Büyüyen İslami Pazarlar Yatırım Görünümü Raporu'na göre **yatırım fırsatları açısından İslam ülkelerinde en yüksek getiri potansiyeli taşıyan 10 ülkeden biri Türkiye**. Yatırım açısından önemli sektörler ise enerji, tarım, gıda, elektronik, turizm, ulaştırma ve metal.

Veri sağlayıcısı Thomson Reuters ile İslami Pazarlar odaklı araştırma ve danışmanlık firması DinarStandard ortaklığında hazırlanan, "Büyüyen İslami Pazarlar Yatırım Görünüm Raporu 2015" Bahreyn'de düzenlenen "Küresel İslami Yatırım Yolları 2015" konferansında açıklandı.

57 İslam ülkesinin milli gelirinin 6,7 trilyon olduğu belirtilen rapora göre bu alanda 870 milyar dolarla Endonezya birinci, 820 milyar dolarla Türkiye ikinci sırada bulunuyor. Türkiye 2013'te 13 milyar dolar doğrudan yabancı yatırım çekerek İslam ülkeleri arasında ikinci sırada yer alıyor. Türkiye doğrudan yabancı yatırım çekmekte 2009-2013 döneminde %11'lik bileşik büyüme oranına erişti. Turizm ve ulaştırma sektörlerinde 51.8 milyar dolarlık ihracat geliriyle İslam ülkeleri arasında ilk sıraya yerleşen Türkiye, bu sektörlerdeki 95 milyar dolarlık iç harcamasıyla da sektörel büyüklükte birinci oldu.

BÜYÜYEN İSLAMİ PAZARLAR YATIRIM ENDEKSİ AÇIKLANDI

Büyüyen İslami Pazarlar Yatırım Endeksi'nde ise Türkiye ilk 10 içinde yer alıyor. Malezya'nın ilk sıraya yerleştiği listede sırasıyla

MÜSLÜMAN EKONOMİLER **BRICS'DEN** HIZLI BÜYÜYECEK

- İslam Konferansı Teşkilatı'na (İKT) üye 57 Müslüman ülkenin Gayri Safi Milli Hasılalarının (GSMH) toplamı 2013 sonu itibarıyla 6.7 trilyon dolara ulaştı.
- İslam ülkelerinin ekonomik büyüklüğü 2019'da 10 trilyon dolara ulaşacağı öngörülüyor.
- İslam ülkelerinin 2015-2019 döneminde yılda %5,4'lük büyüme ortalamasını yakalaması bekleniyor. En hızlı büyüme %7 ile Nijerya'da görüleceği belirtiliyor.
- Aynı dönemde dünya yıllık ortalama büyüme hızının %3,6, BRICS (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin, Güney Afrika) ülkeleri büyüme hızı ise %3,9 olarak tahmin ediliyor.
- Buna göre İslam ülkelerinin gelecek beş yılda dünya ortalamasından 1.8 puan, BRICS ortalamasından ise 1.5 puan daha fazla büyüyeceği öngörülüyor.
- Türkiye 820 milyar dolarlık ekonomisiyle Endonezya'nın ardından İslam dünyasının ikinci büyüğü.
- Helal gıda ve yaşam pazarının büyüklüğü 2.1 trilyon dolara çıktı.
- İslami finans sektörünün pazar büyüklüğü 1.5 trilyon doları geçti.
- İKT üyelerinin 2010 yılında dünya nüfusu içinde %23,4 olan payı, 2030'da 2.2 milyarlık nüfusuyla %26,4'e çıkacak. 2030'da bu ülkelerde ortalama yaş 30 olarak tahmin ediliyor.

Endonezya, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), Katar, Kazakistan, Mısır, Suudi Arabistan, Fas Türkiye ve Mozambik bulunuyor. İlk 10 ülke yatırım potansiyeli açısından diğer 47 İslam ülkesine göre daha üstün performans gösteren ülkelerden oluşuyor. Rapor hazırlanırken ülkeler temel büyüme verileri, büyüme ivmeleri, yatırım ivmeleri ve göreceli ülke risklerinin de yer aldığı dokuz farklı ölçüte göre analiz edildiği belirtiliyor.

Rapora göre Endonezya, 249 milyonluk nüfusu ve 870 milyar dolarlık milli hasılayla en güçlü büyüme altyapısına sahip İslam ülkesi oluyor. Doğrudan yabancı yatırım çekmede 2009-2013 döneminde %217 artış sağlayan Malezya ise büyüme ve yatırım ivmesinde liste başında yer alıyor.

Raporda, Dinar Standard tarafından geliştirilen, İslam ekonomileri arasında yatırım fırsatları sunan sektörleri eşleştiren "İslam Ülkeleri Sektörel Kümelenme Modeli" de ilk defa tanıtıldı. Model, İslam ülkeleri arasında sektörler arası büyümeye, operasyonel değer zinciri oluşturulmasına ve ortak işbirliklerine dayanan yeni bir yatırım anlayışını öngörüyor. İslam ekonomileri arasında potansiyel yatırım fırsatları içeren kümelenebilecek sektörler şöyle sıralanıyor; Enerji, Tarım ve Gıda, Elektronik, Turizm ve Ulaştırma, Metal, Kimya ve Bileşenler, Plastik ve Kauçuk, Tekstil ve Hazır Giyim, Altyapı ve İnşaat, Sağlık Ürünleri ve Hizmetleri.

İSLAM DÜNYASINDAN ÇIKAN ŞİRKETLER KÜRESELLEŞİYOR

İslami pazarlarda en önemli markalar arasında Türk markaları öne çıkıyor. 110 ülkede faaliyet gösteren Vestel, 20 ülkede varlık gösteren Petrol Ofisi ve 90 ülkede faaliyette bulunan Ülker İslam dünyasının önde gelen markaları arasında sayılıyor.

BÜYÜYEN İSLAMİ PAZARLAR YATIRIM GÖRÜNÜM RAPORU'NDA 2015-2019 DÖNEMİNDE **İSLAM ÜLKELERİNİN HER SENE %5,4 BÜYÜYECEĞİ** TAHMİNİNE YER VERİLİYOR.

Ayrıca raporda, İslam ülkelerinden çıkan şirketlerin hızla küreselleştiğine dikkat çekilerek, "Yıldız Holding/Ülker, Savola Group (Suudi Arabistan), Indo Food (Endonezya), Felda (Malezya) gibi küresel çapta rekabet eden gıda şirketleri arasında gösteriliyor. PETKİM (Türkiye), SABIC ve Tasnee (Suudi Arabistan) küresel büyüklüğe erişen kimya şirketleri olarak öne çıkıyor. Türk Havayolları, Emirates (Birleşik Arap Emirlikleri), küresel hava yolu oyuncuları arasında yer alıyor.

Sektörel Kümelenme Modeli'nde öne çıkan üç sektör şöyle:

1. ENERJİ: İhracat, ithalat ve iç tüketim hacminde ilk sırayı enerji sektörü alıyor. İslam ülkeleri, 2013 itibarıyla 1,3 trilyon dolar değerinde enerji ihracatı yaptı. Bu tutar dünya enerji ihracatının %43'üne denk geliyor. Enerji kümelenmesinin ihracatı 2009-2013 döneminde %109 büyüdü. Enerjide en çok yatırım imkânı sunan alanlar ise yenilenebilir enerji, rüzgar ve güneş enerjisi, biyoenerji inovasyon çözümleri ile eenerji yedekleme çözümleri.

2. GIDA: İslam ülkelerinde ikinci en büyük sektörel kümelenme tarım ve gıda alanında görülüyor. İslam ülkeleri tarım ve gıda sektöründe 2013'te 118 milyar dolar ihracat yaptı. Bu da, dünya ihracatının %8'ine denk geliyor. Sektörün 2009-2013 dönemsel bileşik büyüme oranı %42 seviyesine çıktı. İslam ülkelerinde gıda sektöründe iç talebin toplam değeri 974 milyar dolara dayandı. Bu tutar dünya gıda tüketiminin %16'sına denk geliyor. Gıdada yatırım imkânlarının bulunduğu alanlar: Perakende (süpermarket), işlenmiş yağ imalatı, helal et ve sakatat, gıda atıkları ve hayvan yemleri süt ve süt ürünleri, şeker ve şekerleme&tatlı ile kakao ürünleri.

3. ULAŞTIRMA ve TURİZM: İslam ülkelerinde üçüncü en büyük sektör ise turizm ve ulaştırma. İslam ülkeleri bu sektörde 2013'te 192 milyar dolar tutarında ihracat yaptı. Söz konusu tutar, dünya ihracatının %6'sına denk geliyor. Turizm ve ulaştırma sektörlerinde yatırım imkânı bulunan alanlar: Otomotiv yedek parça imalatı, hava yolu hizmetleri ve ekosistemi, helal oteller ve dinlenme alanları ile otel geliştirme olarak sıralanıyor.

SANKO

www.sanko.com.tr